

Súbor príkladov na precvičenie č. 4

1. Číselné charakteristiky spojitej náhodnej premennej.

(a) Nech $f(x) = \begin{cases} 0 & \text{for } x \leq -1, \\ k \cdot (x+1) & \text{for } -1 < x < 2, \\ 0 & \text{for } x \geq 2. \end{cases}$

- i. Vypočítajte konštantu k tak, aby f bola hustota pravdepodobnosti nejakej náhodnej premennej X .
- ii. Vypočítajte strednú hodnotu a disperziu náhodnej premennej X .
- iii. Vypočítajte $P(-1 \leq X < 1)$.
- iv. Nájdite predpis distribučnej funkcie.

$$\left[\begin{array}{l} \text{i)} k = \frac{2}{9}; \text{ ii)} E(X) = 1, D(X) = \frac{1}{2}; \text{ iii)} \frac{4}{9}; \text{ iv)} F(x) = \begin{cases} 0 & \text{pre } x \leq -1; \\ \frac{1}{9}(x+1)^2 & \text{pre } x \in (-1, 2); \\ 1 & \text{pre } x > 2. \end{cases} \end{array} \right]$$

(b) Nech $f(x) = \begin{cases} a(3x-2), & \text{ak } x \in (2, 4), \\ 0, & \text{ak } x \notin (2, 4). \end{cases}$

- i. Určte hodnotu parametra a tak, aby f bola hustota pravdepodobnosti nejakej náhodnej premennej X .
- ii. Vypočítajte strednú hodnotu a disperziu náhodnej premennej X .
- iii. Vypočítajte pravdepodobnosť $P(1 < X \leq 3)$.
- iv. Nájdite predpis distribučnej funkcie.

$$\left[\begin{array}{l} \text{i)} a = \frac{1}{14}; \text{ ii)} E(X) = \frac{22}{7}, D(X) = \frac{46}{147}; \text{ iii)} \frac{11}{28}; \text{ iv)} F(x) = \begin{cases} 0 & \text{pre } x \leq 2; \\ \frac{1}{84}(9x^2 - 12x - 12) & \text{pre } x \in (2, 4); \\ 1 & \text{pre } x > 4. \end{cases} \end{array} \right]$$

(c) (6 b) Nech $f(x) = \begin{cases} a(2x-1), & \text{ak } x \in (2, 3), \\ 0, & \text{ak } x \notin (2, 3). \end{cases}$

- i. Určte hodnotu parametra a tak, aby f bola hustota pravdepodobnosti nejakej náhodnej premennej X .
- ii. Vypočítajte strednú hodnotu náhodnej premennej X .
- iii. Vypočítajte pravdepodobnosť $P(1 < X \leq 2, 5)$.

$$\left[\begin{array}{l} \text{i)} a = \frac{1}{4}; \text{ ii)} E(X) = \frac{61}{24}; \text{ iii)} 0,4375 \end{array} \right]$$

(d) Nech $f(x) = \begin{cases} 0, & \text{ak } x < 1, \\ k \cdot \sqrt{x}, & \text{ak } 1 \leq x \leq 4, \\ 0, & \text{ak } x > 4. \end{cases}$

- i. Vypočítajte konštantu k tak, aby f bola hustota pravdepodobnosti nejakej náhodnej premennej X .
- ii. Vypočítajte strednú hodnotu a disperziu náhodnej premennej X .
- iii. Vypočítajte $P(2 \leq X < 3)$ a $P(0,5 < X \leq 5)$.
- iv. Nájdite predpis distribučnej funkcie.

$$\left[\begin{array}{l} \text{i)} k = \frac{3}{14}; \text{ ii)} E(X) = \frac{93}{35}, D(X) = \frac{876}{1225}; \text{ iii)} \frac{1}{7}(3\sqrt{3} - 2\sqrt{2}); \text{ iv)} F(x) = \begin{cases} 0 & \text{pre } x < 1; \\ \frac{1}{7}(x\sqrt{x} - 1) & \text{pre } x \in (1, 4); \\ 1 & \text{pre } x > 4. \end{cases} \end{array} \right]$$

(e) Nech $f(x) = \begin{cases} ax + 1, & \text{ak } x \in (0, 2), \\ 0, & \text{ak } x \notin (0, 2). \end{cases}$

- i. Určte hodnotu parametra a tak, aby f bola hustota pravdepodobnosti nejakej náhodnej premennej X .
- ii. Vypočítajte strednú hodnotu náhodnej premennej X .
- iii. Vypočítajte pravdepodobnosť $P(1 < X \leq 2)$.
- iv. Nájdite predpis distribučnej funkcie.

$$\left[\begin{array}{l} \text{i)} a = -\frac{1}{2}; \text{ ii)} E(X) = \frac{2}{3}; \text{ iii)} \frac{1}{4}; \text{ iv)} F(x) = \begin{cases} 0 & \text{pre } x \leq 0; \\ \frac{1}{4}(4x - x^2) & \text{pre } x \in (0, 2); \\ 1 & \text{pre } x > 2. \end{cases} \end{array} \right]$$

(f) Daná je funkcia $f(x) = \begin{cases} ax & \text{pre } x \in (0; 1) \\ 2a - ax & \text{pre } x \in (1; 2) \\ 0 & \text{pre } x \notin (0; 2). \end{cases}$

- Určte hodnotu parametra a tak, aby f bola hustota pravdepodobnosti nejakej náhodnej premennej X .
- Vypočítajte strednú hodnotu a disperziu náhodnej premennej X .
- Nájdite predpis distribučnej funkcie.

[i) $a = 1$; ii) $E(X) = 1$, $D(X) = \frac{1}{6}$; iii) $F(x) = \begin{cases} 0 & \text{pre } x \leq 0; \\ \frac{1}{2}x^2 & \text{pre } x \in (0, 1); \\ -\frac{1}{2}x^2 + 2x - 1 & \text{pre } x \in (1; 2); \\ 1 & \text{pre } x \geq 2. \end{cases}$]

(g) Daná je funkcia $f(x) = \begin{cases} a & \text{pre } x \in (-2; -1) \\ 2a & \text{pre } x \in (1; 2) \\ 0 & \text{pre } x \notin (-2, -1) \cup (1; 2). \end{cases}$

- Určte hodnotu parametra a tak, aby f bola hustota pravdepodobnosti nejakej náhodnej premennej X .
- Vypočítajte strednú hodnotu a disperziu náhodnej premennej X .
- Vypočítajte $P(X \leq 0)$, $P(X \geq -1, 5)$.

[i) $a = \frac{1}{3}$; ii) $E(X) = \frac{1}{2}$, $D(X) = \frac{25}{12}$; iii) $P(X \leq 0) = \frac{1}{3}$, $P(X \geq -1, 5) = \frac{5}{6}$.]

(h) Daná je funkcia: $F(x) = \begin{cases} a, & \text{ak } x < 1, \\ b \cdot (x^2 - 1), & \text{ak } 1 \leq x \leq 3, \\ c, & \text{ak } x > 3. \end{cases}$

- Stanovte parametre a , b tak, aby $F(x)$ bola distribučná funkcia spojitej náhodnej premennej X .
- Určte hustotu pravdepodobnosti $f(x)$ náhodnej premennej X .
- Vypočítajte strednú hodnotu náhodnej premennej X .
- Vypočítajte pravdepodobnosť $P(0 \leq X < 2)$.

[i) $a = 0$, $b = \frac{1}{8}$, $c = 1$; ii) $f(x) = \begin{cases} \frac{1}{4}x & \text{pre } x \in \langle 1, 3 \rangle \\ 0 & \text{pre } x \notin \langle 1, 3 \rangle \end{cases}$; iii) $E(X) = \frac{13}{6}$, iv) $\frac{3}{8}$]

(i) Daná je funkcia: $F(x) = \begin{cases} a, & \text{ak } x < -4, \\ bx + c, & \text{ak } -4 \leq x \leq 2, \\ d, & \text{ak } x > 2. \end{cases}$

- Stanovte parametre a , b , c , d tak, aby $F(x)$ bola distribučná funkcia spojitej náhodnej premennej X .
- Určte hustotu pravdepodobnosti $f(x)$ náhodnej premennej X .
- Vypočítajte strednú hodnotu náhodnej premennej X .
- Vypočítajte pravdepodobnosť $P(-5 \leq X < -3)$.

[i) $a = 0$, $b = \frac{1}{6}$, $c = \frac{2}{3}$, $d = 1$; ii) $f(x) = \begin{cases} \frac{1}{6} & \text{pre } x \in \langle -4, 2 \rangle \\ 0 & \text{pre } x \notin \langle -4, 2 \rangle \end{cases}$; iii) $E(X) = -1$; iv) $\frac{1}{6}$]

(j) Daná je funkcia

$$F(x) = \begin{cases} a, & \text{ak } x < 0, \\ x + b, & \text{ak } 0 \leq x \leq 1, \\ c, & \text{ak } x > 1. \end{cases}$$

- Stanovte parametre a , b , c tak, aby $F(x)$ bola distribučná funkcia spojitej náhodnej premennej X .
- Určte hustotu pravdepodobnosti $f(x)$ náhodnej premennej X .
- Vypočítajte strednú hodnotu a disperziu náhodnej premennej X .

[i) $a = b = 0$, $c = 1$; ii) $f(x) = \begin{cases} 1 & \text{pre } x \in \langle 0, 1 \rangle \\ 0 & \text{pre } x \notin \langle 0, 1 \rangle \end{cases}$; iii) $E(X) = \frac{1}{2}$, $D(X) = \frac{1}{12}$]

(k) Daná je funkcia

$$F(x) = \begin{cases} a, & \text{ak } x < 1, \\ b\sqrt{x} + c, & \text{ak } 1 \leq x \leq 9, \\ 2d, & \text{ak } x > 9. \end{cases}$$

- Stanovte parametre a , b , c tak, aby $F(x)$ bola distribučná funkcia spojitej náhodnej premennej X .
- Určte hustotu pravdepodobnosti $f(x)$ náhodnej premennej X .
- Vypočítajte strednú hodnotu a disperziu náhodnej premennej X .

[i) $a = 0$, $b = \frac{1}{2}$, $c = -\frac{1}{2}$, $d = \frac{1}{2}$; ii) $f(x) = \begin{cases} \frac{1}{4\sqrt{x}} & \text{pre } x \in \langle 1, 9 \rangle \\ 0 & \text{pre } x \notin \langle 1, 9 \rangle \end{cases}$; iii) $E(X) = \frac{13}{3}$, $D(X) = \frac{244}{45}$]

2. Exponenciálne rozdelenie

- (a) Priemerná doba životnosti súčiastky je 600 hodín. Doba životnosti má exponenciálne rozdelenie. Vypočítajte pravdepodobnosť, že náhodne vybraná súčiastka bude fungovať
- menej ako 800 hodín,
  - viac ako 500 hodín,
  - viac ako 600, ale menej ako 700 hodín.
  - Určte takú hodnotu t , že pravdepodobnosť toho, že doba životnosti bude dlhšia ako t hodín, je 0,9.
[i) 0,7364; ii) 0,4346; iii) 0,0564; iv) $t = 63,22$ hod.]
- (b) Doba životnosti elektronickej súčiastky má exponenciálne rozdelenie so strednou hodnotou 800 hodín. Vypočítajte pravdepodobnosť toho, že
- súčiastka sa nepokazí v priebehu 1000 hodín,
  - súčiastka sa pokazí skôr ako za 600 hodín,
  - súčiastka sa pokazí neskôr ako za 500 hodín, ale skôr ako za 800 hodín.
  - Určte takú hodnotu t , že pravdepodobnosť toho, že doba životnosti bude dlhšia ako t hodín, je 0,95.
[i) 0,2865; ii) 0,5276; iii) 0,16738; iv) $t = 41,03$ hod.]
- (c) Doba, za ktorú je zákazník obslužený po príchode do predajne má exponenciálne rozdelenie so strednou hodnotou 4 minúty. Vypočítajte pravdepodobnosť toho, že
- základník je obslužený do 5 minút po príchode do predajne,
  - základník nebude je obslužený v priebehu 7 minút po príchode do predajne,
  - základník čaká na obsluhu viac ako 3 minúty, ale najviac 6 minút.
  - Určte, do koľkých minút po príchode do predajne bude zákazník obslužený s pravdepodobnosťou 0,99.
[i) 0,71350; ii) 0,17377; iii) 0,24924; iv) $t = 18,42$ min.]
- (d) Priemerná doba bezchybného fungovania výrobku je 10000 hodín, pričom predpokladáme že táto doba sa riadi exponenciálnym rozdelením. Vypočítajte pravdepodobnosť toho, že
- výrobok sa pokazí skôr ako za 2000 hodín,
  - výrobok bude fungovať bezchybne viac ako 12000 hodín,
  - výrobok bude fungovať bezchybne viac ako 8000, ale menej ako 13 000 hodín.
  - Určte takú hodnotu t , že pravdepodobnosť toho, že doba životnosti bude kratšia ako t hodín, je 0,15.
[i) 0,1813; ii) 0,3012; iii) 0,1768; iv) $t = 1625,19$ hod.]

3. Normálne rozdelenie

- (a) Pružnosť náhodne vybratého výrobku má normálne rozdelenie so strednou hodnotou 3,5 a smerodajnou odchýlkou 0,4. Vypočítajte pravdepodobnosť toho, že
- náhodne vybratý výrobok je má pružnosť menšiu ako 3,7,
  - náhodne vybratý výrobok je má pružnosť väčšiu ako 3,1,
  - náhodne vybratý výrobok je má pružnosť v intervale $\langle 3,2,5,2 \rangle$.
[i) 0,69146; ii) 0,84134; iii) 0,77336]
- (b) Výška dospelého muža má normálne rozdelenie so strednou hodnotou 177 cm smerodajnou odchýlkou 5 cm. Vypočítajte pravdepodobnosť toho, že
- náhodne vybratý muž má výšku menšiu ako 180 cm,
  - náhodne vybratý muž má výšku väčšiu ako 170 cm,
  - náhodne vybratý muž má výšku v intervale $\langle 165 \text{ cm}, 192 \text{ cm} \rangle$.
[i) 0,72575; ii) 0,91924; iii) 0,99045]
- (c) Pevnosť v ľahu náhodne vybratého výrobku má normálne rozdelenie so strednou hodnotou 2,4 a smerodajnou odchýlkou 0,6. Vypočítajte pravdepodobnosť toho, že
- náhodne vybratý výrobok je má pevnosť v ľahu menšiu ako 4,
  - náhodne vybratý výrobok je má pevnosť v ľahu väčšiu ako 2,2,
  - náhodne vybratý výrobok je má pevnosť v ľahu v intervale $\langle 2,1;5,2 \rangle$.
[i) 0,99621; ii) 0,6293; iii) 0,69146]

(d) Výška päťročného dieťaťa má normálne rozdelenie so strednou hodnotou 110 cm smerodajnou odchýlkou 6 cm. Vypočítajte pravdepodobnosť toho, že

- náhodne vybraté dieťa má výšku menšiu ako 105 cm,
- náhodne vybraté dieťa má výšku väčšiu ako 120 cm,
- náhodne vybraté dieťa má výšku v intervale $\langle 100 \text{ cm}, 140 \text{ cm} \rangle$.

[i) 0,20327; ii) 0,04746; iii) 0,95254]

(e) Výskum ukázal, že ročná spotreba teplej vody v domácnostiach má normálne rozdelenie so strednou hodnotou 60 m^3 a smerodajnou odchýlkou 10 m^3 . Vypočítajte pravdepodobnosť toho, že

- náhodne vybratá domácnosť má spotrebu vyššiu ako 70 m^3 ,
- náhodne vybratá domácnosť má spotrebu nižšiu ako 65 m^3 ,
- náhodne vybratá domácnosť má spotrebu v intervale od 58 m^3 do 64 m^3 .

[i) 0,15866; ii) 0,69146; iii) 0,23468]

4. Matematická štatistiká

(a) Kontrolór nameral nasledujúce hodnoty objemu fliaš Coca-Cola:

$$0,49; 0,5; 0,48; 0,47; 0,505; 0,485; 0,49; 0,495; 0,5; 0,48.$$

- Určte 95%-ný obojstranný interval spoľahlivosti pre strednú hodnotu a disperziu.
- Nájdite 99%-ný ľavostranný interval spoľahlivosti pre disperziu.
- Na hladine významnosti 0,05 otestujte hypotézu $H_0 : \mu = 0,5$ oproti hypotéze $H_1 : \mu < 0,5$.

[i) $\mu \in \langle 0,4817; 0,4973 \rangle$, $\sigma^2 \in \langle 5,638 \cdot 10^{-5}; 39,716 \cdot 10^{-5} \rangle$;
ii) $\sigma^2 \in \langle 4,9502 \cdot 10^{-5}; \infty \rangle$; iii) $t = -3,0417 \in (-\infty; -1,8331) \Rightarrow H_0$ nezamietame]

(b) Pri meraní hmotnosti žiakov 7. ročníka boli namerané hodnoty:

$$54.2; 38.8; 45.6; 51.2; 49.7; 51.6; 50.1; 41.7; 36.1; 45.0.$$

- Nájdite 95%-ný ľavostranný interval spoľahlivosti pre disperziu.
  - Na hladine významnosti 0,05 otestujte hypotézu $H_0 : \mu = 47$ oproti $H_1 : \mu \neq 47$.
  - Nájdite 99%-ný obojstranný interval spoľahlivosti pre disperziu.
  - Na hladine významnosti $\alpha = 0,05$ otestujte hypotézu $H_0 : \mu = 48$ oproti alternatívnej hypotéze $H_1 : \mu < 48$.
- [i) $\sigma^2 \in \langle 19,1525; \infty \rangle$; ii) $t = -0,3162 \notin (-\infty; -2,2622) \cup (2,2622, \infty)$ $\Rightarrow H_0$ nezamietame
iii) $\sigma^2 \in \langle 13,7369; 186,771 \rangle$; iv) $t = -0,8432 \notin (-\infty; -1,8331) \Rightarrow H_0$ nezamietame]

(c) Trasa na určitej linke MHD bola prejdená rýchlosťami (v km/hod):

$$8,5; 9,5; 7,8; 8,2; 9,0; 7,5; 8,2; 7,8; 9,0; 8,5.$$

- Otestujte na hladine významnosti 0,01 hypotézu $H_0 : \sigma^2 = 0,35$ oproti hypotéze $H_1 : \sigma^2 > 0,35$.
- Určte 95%-ný obojstranný interval spoľahlivosti pre strednú hodnotu.

[i) $\chi^2 = 10,17 \notin (21,666, \infty) \Rightarrow H_0$ nezamietame; ii) $\mu \in \langle 7,9258; 8,8743 \rangle$]

(d) Náhodným výberom sa zistoval vek fanúšikov hokejového zápasu. Výsledky boli nasledovné:

$$15, 21, 17, 15, 17, 15, 21, 17, 18, 21, 18, 18.$$

- Nájdite 99%-ný obojstranný interval spoľahlivosti pre strednú hodnotu.
  - Nájdite 95%-ný ľavostranný interval spoľahlivosti pre disperziu.
  - Na hladine významnosti 0,1 otestujte hypotézu $H_0 : \sigma^2 = 4$ oproti $H_1 : \sigma^2 \neq 4$.
  - Na hladine významnosti 0,05 otestujte hypotézu $H_0 : \sigma^2 = 6$ oproti $H_1 : \sigma^2 < 6$.
  - Na hladine významnosti $\alpha = 0,05$ otestujte hypotézu, že stredná hodnota veku fanúšikov je 18 rokov oproti alternatívnej hypotéze, že je vyššia ako 18 rokov.
- [i) $\mu \in \langle 15,72256; 19,77744 \rangle$; ii) $\sigma^2 \in \langle 2,8589; \infty \rangle$; iii) $\chi^2 = 14,0625 \notin (0; 4,5748) \cup (19,6751; \infty) \Rightarrow H_0$ nezamietame;
iv) $\chi^2 = 9,375 \notin (0; 4,5748) \Rightarrow H_0$ nezamietame; v) $t = -0,38292 \notin (1,7959; \infty) \Rightarrow H_0$ nezamietame]

(e) Hráč bowlingu nahral nasledujúce počty bodov:

$$7, 9, 8, 4, 6, 5, 0, 3, 10, 7.$$

- Nájdite 95%-ný ľavostranný interval spoľahlivosti pre disperziu.
- Na hladine významnosti 0,1 otestujte hypotézu $H_0 : \mu = 6$ oproti $H_1 : \mu < 6$.

[i) $\sigma^2 \in \langle 4, 7816; \infty \rangle$, ii) $t = -0,10548 \notin (-\infty; -1,3830) \Rightarrow H_0$ nezamietame]

- (f) Priemerný počet bodov, ktoré získali študenti na skúške bol 57 bodov. Skupina študentov sa rozhodla, že zlepšenou študijnou disciplínou dosiahnu lepšie výsledky. Bodové hodnotenie 7 študentov bolo

$$55; 63; 70; 54; 65; 58; 62.$$

- i. Určte 95%-ný obojstranný interval spoľahlivosti pre disperziu.
- ii. Na hladine významnosti 0,1 rozhodnite, či sa študijné výsledky zlepšili.

[i) $\sigma^2 \in \langle 15, 5654; 119, 84847 \rangle$; ii) $t = 1,85341 \in (1, 4398, \infty) \Rightarrow H_0$ zamietame]

- (g) Zo základného súboru s normálnym rozdelením pravdepodobnosti sa urobil náhodný výber s nameranými hodnotami

$$22, 4; 28, 0; 20, 1; 27, 4; 25, 6; 23, 9; 24, 8; 26, 4; 27, 0; 25, 4.$$

- i. Určte 95 %-ný obojstranný interval spoľahlivosti pre strednú hodnotu;
- ii. určte 95 %-ný ľavostranný interval spoľahlivosti pre strednú hodnotu;
- iii. na hladine významnosti 0,1 otestujte hypotézu $H_0 : \mu = 19$ oproti hypotéze $H_1 : \mu > 19$.

[i) $\langle 23,3614; 26,8386 \rangle$; ii) $\langle 23,6912; \infty \rangle$; iii) $t = 1,5878 \in (1, 383; \infty) \Rightarrow H_0$ zamietame]

- (h) Náhodný výber 32 analýz na overenie koncentrácie istej chemickej látky v roztoku poskytol tieto výsledky:

x_i	9	11	12	14	15	16	17	18	20	21
n_i	1	2	3	4	7	5	4	3	2	1

Predpokladáme normálne rozdelenie pravdepodobnosti koncentrácie so známym $\sigma^2 = 7,4$. Určte:

- i. obojstranný interval spoľahlivosti pre strednú hodnotu na hladine významnosti 0,01;
- ii. 99 %-ný ľavostranný interval spoľahlivosti pre strednú hodnotu;
- iii. 95 %-ný pravostranný interval spoľahlivosti pre strednú hodnotu.

[a) $\mu \in \langle 14,1051; 16,5824 \rangle$; b) $\mu \in \langle 14,2250; \infty \rangle$; c) $\mu \in (-\infty; 16,1347)$]

- (i) Zo základného súboru s normálnym rozdelením, kde je známy rozptyl $\sigma^2 = 0,06$ bol urobený náhodný výber s nameranými hodnotami:

$$1, 3; 1, 8; 1, 4; 1, 2; 0, 9; 1, 5; 1, 7.$$

Určte:

- i. 95 %-ný obojstranný interval spoľahlivosti pre strednú hodnotu;
- ii. 90 %-ľavostranný interval spoľahlivosti pre strednú hodnotu;
- iii. 99 %-pravostranný interval spoľahlivosti pre strednú hodnotu.

[i) $\mu \in \langle 1,2185; 1,5815 \rangle$; ii) $\mu \in \langle 1,2814; \infty \rangle$; iii) $\mu \in (-\infty; 1,6154)$]

- (j) Náhodným výberom boli namerané tieto časy príchodov študentov pred začiatkom prednášky v minútach (záporná hodnota znamená meškanie):

$$5, 1; 0, 5; 2, 2; 2, 5; 7, 1; 1, 6; -2, 3; 2, 8; 4, 0; 3, 3; 6, 7; -3, 9; 1, 9; 2, 4; 1, 6; -1, 1.$$

Určte

- i. 99,5 %-ný obojstranný interval spoľahlivosti pre strednú hodnotu času príchodu na prednášku;
- ii. 99 %-ný pravostranný interval spoľahlivosti pre rozptyl času príchodu na prednášku;
- iii. na hladine významnosti 0,05 určte, či študenti prichádzajú na prednášku načas.

[i) $\mu \in \langle -0,2649; 4,5649 \rangle$;

b) $\sigma^2 \in (0; 24,7870)$, iii) $H_0 : \mu = 0; H_1 : \mu < 0; t = 2,9255 \notin (-\infty, -1,7531) \Rightarrow H_0$ nezamietame (študenti prichádzajú na prednášku načas)]

- (k) Študenti písali zápočtovú s maximálnym ziskom 15 bodov. Náhodným výberom boli zistené nasledujúce výsledky (počty získaných bodov):

x_i	0	2	3	5	6	8	10	12	14	15
n_i	1	2	1	4	5	5	3	2	1	1

Predpokladáme normálne rozdelenie počtu bodov so známym $\sigma^2 = 14$. Určte:

- i. 95 %-ný obojstranný interval spoľahlivosti pre strednú hodnotu;
- ii. 99 %-ný ľavostranný interval spoľahlivosti pre strednú hodnotu;
- iii. 95 %-ný pravostranný interval spoľahlivosti pre strednú hodnotu;
- iv. na hladine významnosti 0,1 otestujte hypotézu $H_0 : \mu = 6,2$ oproti hypotéze $H_1 : \mu > 6,2$;
- v. na hladine významnosti 0,05 otestujte hypotézu $H_0 : \mu = 7,8$ oproti hypotéze $H_1 : \mu \neq 7,8$

[i) $\mu \in \langle 5,73333; 8,6667 \rangle$; ii) $\mu \in \langle 5,4591; \infty \rangle$; iii) $\mu \in (-\infty; 8,4039)$;

iv) $Y = 1,336306 \in (1, 28155, \infty) \Rightarrow H_0$ zamietame; v) $Y = 0,80178 \notin (-\infty, -1,95996) \cup (1, 95996, \infty) \Rightarrow H_0$ nezamietame]